

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI, ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI AR:

Egész évre 5 frt. — kr.
 Felévre 2 frt 50 kr.
 Negyedévre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK

hetenként egyszer, vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Selyem utca, 202. szám hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KIADÓHIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

„Nyiltér”-ben egy sor közlési díja 10 kr.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Egyes szám kapható Szikés Antal Könyvkereskedésében.

A közegészségügy.

A nép egészségének jelzője a halálozási arányszám, vagyis azon szám, a mely mutatja, hogy egy év alatt ezer lélekből mennyi hal meg?

A nép rossz egészségére vall, ha pl. a halálozási arányszám 1000 lélekből 38-at mutat. Vidékünkön némely évben 39, sőt 40 is elhal ezezből; tehát nálunk a halálozási arányszám mostoha közegészséget jelez.

Az elhalálozást — a mint tudjuk — rendszeren betegség (ritkán öregség; még ritkábban a véletlen veszedelem: vízbe fullás, égés, sérülések, lezuhanás, stb.) okozza.

A betegség tehát az, melyet minden áron csökkenteni kell, ha a halálozási arányszámot kevesbíteni, illetőleg a közegészségügyet javítani akarjuk.

Betegség előidézésére sok tényező foly be, de legkivált a szennyezett talaj s a rossz lakás viszonyok.

A szennyezett talaj s a rossz lakás, egészségre káros hatásáról szívesen foglalkoznánk a lapok hasábjain, ha remélhetnők, hogy figyelmet kelthetnénk; csak hogy jól tudjuk, miként a mi népünk inkább érdeklődik a muszka állapotok, mint saját legveszedelmesebb ellensége: a szennyezett talaj terménye, a vérünkkel táplálkozó, egészségünket emésztő, millió s millió bakterium iránt.

Pedig már a régi görögök és a rómaiak is (ezelőtt kétezer s néhány száz évvel) ismerték a talaj tisztátalanságának káros hatását; náluk

a vevőnek jogában állott az oly telket, a mely egészségtelen volt (fundus pestilens) az eladónak visszaadni, mert azt tartották, hogy tisztátalan talajon, ennek szaga, meg rossz kigőzölgései miatt lakni veszélyes.

A mit már Herodos tudott, hogy „beteg helyről, beteg emberek származnak”, ezt a mai korban még nagyon kevesen tudják s ez az oka, hogy népünk nemzedékről nemzedékre mindinkább satnyúl.

Óriásilag haladtunk, — ellenkezhettek valóki. Hát hiszen bizonyos irányban hatalmasan haladunk most is, hanem a közegészségüggyel vissza maradtunk rettenetesen.

Dicsekszünk gazdag pénzintézetekkel, pompás és drága öltözékekkel, diszes lakásokkal, nemesített állatokkal stb. stb. s épen nem csudálkozunk, hogy e nagy mód mellett mi lehet az oka, hogy ezer társunk között akad mégis évenként 1—200 a ki folyton —, s néhány száz a ki gyakran betegeskedik, s 38—40 a ki öröknyugalomra tér.

A vagyon nincs személyhez kötve mint az egészség, hiszen köztudomású, hogy a vagyon ritkán marad a dedunokakra. A jómódu gazdák utódai ritkán gyarapítják az örökölt vagyont, e helyett elgazdálkodják azt; csak hogy ez nem kár, mert a mit János elgazdálkodik, azon meggazdagszik Mihály, vagy Pál. De az már országos kár, hogy abból a vagyonból sem az apa, sem a fia, nem fordítottak semmit a közegészségügy javítására, mert e mulasztás folytán

sinylődni, idő előtt pusztulni kénytelenek az elszegényedett dedunokák közül sokan.

A ki sinylődik, az a vagyonosodásban elmarad s amúgy is mostoha viszonyok között tengődve, idő előtt elpusztul.

Persze ezt még sokan nem is hiszik, pedig tapasztalhatnák, hogy évről évre több a szegény ember s mostohábbak a közegészségi állapotok.

Az egészségtan, mint tantárgy az iskolákba behozatott; ifju nemzedékünk megtanulhatja, hogy mit kell tennie, mitől kell óvakodnia, ha jó egészséget, testi épséget — a jó lét s vagyonosodásnak a legfőbb kellékeit — megőrizni illetőleg fejleszteni akarja.

Reméljük hát, hogy elhagyott közegészségügyünk megjavul valaha.

Szabályrendelet

az aranyka irtása tárgyában.

Az alábbi lo-, marha- és sertés tenyésztési és aranykairtási szabályrendeletek Békéscsaba törvényhatósága által, gazd. egyletünk javaslatára, a lenfoglalt szöveggel végleg megállapítottak és a megye területére szóló érvénnyel kikirdettettek.

1. § Minden gazda, ki veres herét és luczernát termel, köteles az abban netán fellépő aranykát, annyiszor a mennyiszor fellép 2 frttól 20 frtig terjedő pénzbüntetés terhe alatt kiirtani, — mely pénzbüntetés az illető község szegény alap javára fordítandó.

2. § A ki veres here vagy luczerna magot termel, köteles ezt községe előjáróságánál szintén 2 frttól 20 frtig terjedő pénzbüntetés terhe alatt bejelenteni, mely pénzbüntetés az illető község szegény alap javára fordítandó.

TÁRKA.

Szikrássy Ferenc tűzoltó parancsnok kalandjai

(Folytatás)

VII. Ének. A párbaj.

Mint kanpulyka, melyet ingerel a gyerek,
 Felberzeli farkát s a nyaka megmereg:
 Szikrássy Ferkót is úgy ette a méreg;
 Homloka redős lett, mint a vén fakéreg.

S másnap még alig hogy felderült a reggel:
 Sok tűzoltó tisztet maga elé rendel.
 De egyse tudá a sok aranyhajtokás,
 Hogy mitől gyuladt meg alattok a Rókás.

Ekkor az eszébe az a gyanu forgott,
 Hogy Lucsok főze ki ezt a fura dolgot.
 Lucsok Szikrássynak követjelölttarsa
 S irigységből egymást kifeszítnek nyársra,

Báró Lucsok Ernő, míg a Rókás égett:
 Szinte Üregen volt korteskedés végett.
 S ha a gyujtás csinyjét tán nem is ő tette,
 De hivat arra csak ő serkentette.

Szikrássy ezt vélte s küldött Pernyevárra,
 Hogy hívják ki Lucskot életre, halálra.
 Mert neki itt törvény nem ad igazságot . . .
 Csak a vér moshat le róla ily csufaságot!

Mint gyujtogatónak emlegetik nevét,
 Neki, ki közjóért odadná életét.
 S védekezni mostan még ha tudna sem mer;
 Felteszik azt róla, mivel trefás ember.

Lucsok a kihívást nem komolynak tartja,
 Tevedés ez, mondá s nagyot nevet rajta.
 Az ólnak egészét először most hallja,
 Azért elégtételt nem is ad, megvallja.

Szikrássy bosszantá e kitéró válasz
 És Lucsokhoz ujra segédekét faraszt

Üzenvén, hogy a csinyt ha nem is ő tette:
 De csak habaréki s feleljen érette.

S ha az elégtételt tőle meg nem kapja:
 Nevét meghurcolja minden napilapba
 Elmondja gyávanak és gyujtogatónak
 A büntetést törvén, mit ezért ráronak.

Szikrássy hive volt a párbajnak nagyon,
 Bár ő maga nem lőtt, nem szurt senkit agyon.
 Jól tudta kezelni a pisztolyt és kardot.
 Ezért a henczergő tőle mindig tartott.

Hol van egyenlőség hibeiben lefestve?
 Hol az erő nyersen tör a gyengébb testre?
 Mikor a tán sértett botra kap és megver?
 Párbajban egyenlő legalább a fegyver!

Óh mennyi vígasz van ez egy gondolatban,
 Hogy nem marad a bűn soha bosszulatlan,
 Igaz, hogy a pisztoly nem mindig gazt talál;
 De igaz úgy mellett dicős lesz a halál!

Minden magas eszme diadalt úgy ér el:
 Ha a hős halála megszenteli vérel.
 Szájhős nem találhat igaz követőre;
 Csak a bátor szellem hat messze időre!

Ne törjetelek hát a párbaj felett pálozát,
 Ti, kik arról irtok annyi üres „Tárczát.”!
 Elitélni való szívünkben a harag;
 De a párbaj mindig nemes eszköz marad!

Lucsok a kihívást végre elfogadta,
 Habár hibás voltát akkor is tagadta.
 Mesterileg vívott karddal úgy, mint törrel . . .
 Ily rangbeli ember a nélkül nem nő fel.

(Vége köv.)

A műkedvelői előadás.

(Május 21.)

Annyi elemi csapás közt: tűz viz, himlő és követválasztás? — szinte jól esik az embernek olyan

angyali lelkek buzgokodásának eredményéről szólni, mint a milyenek a szarvasi növegyetnek minden jón és nemesben faradhatlan tagjai. Sokszor irtuk már e lapok hasábjain is, hogy e valóban magasatos irányú egyesület mennyi öntudattal cselekszi a jótékonyt minden felé, s most egy újabb hervadhatlan lombot fűzhet jó tetteinek koszorújához, mint azon műkedvelői előadás eredményét, melyet május 21-én rendezett közönségünk nem csekély élvezetere, s a szarvasi polg. leányiskolának hathatós anyagi támogatására.

Nagy fáradozásnak, kitartó utánjárásnak volt köszönhető a teljes siker. S ha az ügybuzgó rendezőségnek fáradozásait méltányoljuk, nem kevésbé kelj halas méltánylással említenünk a műkedvelőket, kik valódi kedvvel s ezért kiváló sikerrel is, oldották meg önként elvállalt feladatukat.

Tanulás, próbálás, s az elmaradhatlan érzet, mely egyrészt önbizalmat kelt, másrészt pedig kételkedést támaszt a siker iránt: mind ennek alá vetették magukat a most már sikereik gyümölcsét — joggal élvező műkedvelők. A közönség biztonnyal — teljes meglepéssel távozott a sinkorból, hol ismerőseit eddig talán ismeretlen tulajdonaikkal jeleskedni láthatá. Nem lehet azon csodálkozni, hogy az érdeklődés ilyenkor nagyobb, mint mikor olyanok játszanak, kiknek a játék mesterségök és kenyerök; de azt se higgye ám senki, mintha ily előadásra akadna kritikus; mert hiába! a hol a szív is érdekelt fél, ott többé nem tudja a szigorú s bíráló értelem uralni a tért. Már pedig műkedvelőink, ha előbb, nem is, de most minden biztonnyal a szíveinkben foglalnak helyet.

Azért hiszem, nem veszik rossz néven a kellemes estére való visszaemlékezésünket, mely még mindig kedves élvezet.

Színre került két jól kiválasztott darab. Az első: Morton Madisson János egy felvonásos vígjátéka „Box és Cox” három szereplővel. Box János nyomdász szerepét Szendy Árpád —, Cox Jakab, kalapos szerepét pedig Gollán István oldotta meg. Mindaketten folytonos derűtséget kelteve, úgy alakításuk, mint játéku

3. §. A község előljárósága tartozik azon veres here, vagy luczerna táblát, melyen szándékolt magtermelés nála bejelentett, szakértők által a mag learatása előtt megvizsgáltatni a ha azon aranyka találtatott, a sikeres irtás iránt a termelő költségére intézkedni, ha pedig nem találtatott erről a termelőnek kiváságára nyilatkozatot állítani ki.

4. §. A község előljárósága tartozik az aranyka legsikeresebb irtási módját ismertető s a megye gazdasági egylete által kiadott nyomtatványt készletben tartani és a herefélék természetűinek — kívánatra — ingyen kiszolgáltatni.

5. §. Az ezen szabályrendelet ellen vétők kihágást követnek el, s azok elbírálásánál községekben első fokban az illető járás főszolgabírája, B.-Gyula rendezett tanácsú város területén a város rendőrkapitánya, vagy a városi tanács által e részben megbízott városi tisztviselő, — második fokban a vármegye alispánja, harmadik fokban a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minister bíraskodik.

Kelt Békésmegye törvényhatósági bizottságának 1887. márczius 7-én és folytatva B.-Gyulán tartott rendkívüli közgyűléséből.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„SZARVASI LAPOK“ IV. évfolyamának II-ik negyedére.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 5 frt. — kr.

Félévre . . . 2 frt, 50 kr.

Negyedévre . . . 1 frt, 25 kr.

Gyűjtőknek 5 előfizető után egy tisztelet-példánnyal szolgálunk.

A „Szarvasi Lapok“ kiadó-hivatala.

Ujdonságok.

— **Meghívás.** A békésmegyei gazdasági egylet f. é. pünkösdi másodnapján, május 30-án d. e. 10 órakor B.-Csabán, a kaszinó nagytermében, tavaszi rendes közgyűlést tartja, mely — miután a 3 évi választási idő letelt — egyszersmind tisztújító is leendő. E fontos közgyűlésre minden egyleti tag megjelenni kéretek. Az nap délután 3 órakor B.-Csaba mellett a szokott gyepen löverseny tartatik. A választmány meghagyásából az igazgatóság.

— **A műkedvelő előadás.** A nőgyelet által tervezett műkedvelő előadások a múlt hét végén, szombaton, máj. 21-ikén, fényes sikerrel vették kezdetüket, a mi a szereplők játékát illeti; nem mondhatjuk ugyanazt az anyagi sikerrel: mert közönségünk — meg kell vallanunk

által. Egész hűséggel adták a két egymás előtt ismeretlen — lakótársnak bohókódását, nem különben egymás boxolását is. S tökéletesebb Bouncer asszonyt pedig keresve sem lehetett volna találni, mint a minő Tamás Geróné urnó volt, a kit már ezuttal másodsor volt alkalmunk láthatni műkedvelőként, a közönség zajos tetszése közt szerepelve igazi hivatottsággal. Mind a három szereplő előre is biztosította az est sikerét, támasztva olyan hangulatot, mely mindent tetszésre és elismerésre kész méltatni, a mint az különben ez uttal természetes is volt.

Kiderülvén a mulattató félreértések, a jól betanult s kedvesen előadott vigjáték véget ért, s a meg megújuló taps vihar, azt jelentette, hogy a darab rövid volt — s jó lenne — a másikat is így csinálni, csak tegyék, van itt hallgatási kedv bőven!

A második, szintén egy felvonásos darab, lengyel vigjáték gr. Fredro Sándortól „Az egyetlen leány“ címmel. Ebben már a műkedvelő szerepelt s mindnyájan bele illettek a keretbe, úgy hogy az össziáték teljesen megfelelő volt. Szumbalinszky földbirtokos szerepét, a kinek 5 „egyetlen leánya“ van Opauszky János játszotta el, jó alakítás és végig megfelelő jellem kifejezéssel. — Paulin szerepében Mázor Jolan kisasszony csillogtatta tehetségét könnyed felfogással és természetesen élénkséggel. Gomojótó Mátyás, litvánai földbirtokost Pethő Károly állította elő s annak lassu phlegmatikus modora jól illett neki. Gomojótónak nejét, Agathát Medveczky Luiza kisasszony személyesíté s vonzó és rokonszenves volt. Ratainszky Kázmér, Golián Soma Luiza nejevel, kinek személyesítője Szendy Luiza kisasszony volt élénk derűsége keltettek azon jelenetben, midőn az előbbiekkal találkoznak, s e találkozás, a félreértések hosszú sorával ügyes megoldást nyert általuk. Ratainszky neje, a kormányzasi hajlamokkal, s féltékenységgel, s a férj, a ki duzzog, hogy már „prüsszentenisem szabad“ — természetesen hűséggel elő állítva

— nem méltányolta kellően sem a rendező hölgyek fáradozását, sem a játszóknak önfeláldozó törekvését, sem a célt, melynek javára az előadás rendeztetett, mert különben nem maradhatott volna annyi hely — üresen, annak bizonyására, hogy nálunk még az intelligencia sem kivétel nélkül tartja magának a humanus intézkedést, ha azokra — áldozni kell. Mi csak sajnálni tudjuk, hogy az oly nemes törekvés, a minőt a nőgyelet ezuttal is tanusított, hajótörést szenved, vagy legalább is akadályra talál, s még jobban sajnáljuk, hogy azok részéről is közönyt tapasztaltunk, a kiknek a leányiskola léte vagy nem léte talán mégsem egészen közönyös. A kik megnézték az előadást, azok nemcsak a jótékony célt mozdították elő fillereikkel, hanem valóban élvezetesen töltötték el az estét. Az első darab szereplői már mindjárt kezdetben jó hangulathoz hozták a közönséget. A „Box és Cox“-ban Bouncerné asszony szerepét, akármilyen jelentéktelennek és halátlannak látszott is, Tamás Geróné urnó elismerése méltó gonddal és hatással játszotta, s az ő játéka nagyban előmozdította a két férfi szerep hatását. Ezeket kitűnően adták Szendy Árpád, a nyomdász Boxot, és Golián István, a kalapos Coxot; játéku összhangozó és oly hatásos volt, hogy közönségünk, melyet nem lehet vádolni, hogy pazar volna a tapsban és elismerésben, sokszor frenetikus tapsban tört ki. Hasonló egybevágón ment a második darab, gr. Fredro „Egyetlen leány“ című vigjátéka. Ennek előadását nagyon nehezítette egy a szereplők nagy száma, mint a helyzetek komplikált volta. Első sorban a női szereplőket kell kiemelnünk, mint a kiknek a sikerben országrészek voltak. Szumbalinszky két idősebb, férjes leányát Szendy Lujza és Medveczky Lujza kisasszonyok személyesítették, az első a szenvedélyes, indulatos, nyers természetű férjét folyton csitító, de a mellett féltékeny Lujza szerepét, a második a gondos, háziasszony bűbeszédű Agatha szerepét; mindketten helyes felfogásuk, és öntudatos alakításuk által tüntették ki magukat. A harmadik leány a rejtőgetett, titokszérű Camilla, az ő természetességével és naivságával, majd önbecszeretével jeles alakítóra talált Kresmárik Juliska kisasszonyban, a ki a mulatságos helyzetekkel nem kevésbé mulattatta a közönséget, mint a hogy gyönyörködött komoly jeleneteiben. A negyedik leányt, Paulinát, Mázor Jolan kisasszony játszotta valóban meglepő szabatossággal; szép érzelmes hangja, és gyakorlottságát eláruló szavallása nem kevésbé hatott, mint biztos és könnyed játéka, s csak azt sajnálhatjuk, hogy nem volt nagyobb szerepe, hogy tovább élvezhetők volna játéka. Az ötödik leány, Pepi szerepét, ezt a legkisebb női szerepét Konecz Janka k. a. játszotta, a kinek jó játéka kívül nem hagyhatjuk elismerés nélkül azt, hogy nem érezte elégedetlenségét szerepe csekélysége miatt, a mi műkedvelőknél nem ritkaság. A férfiak egyformán igyekeztek játékukkal az est sikerét biztosítani. A legnagyobb szereppel, Szumbalinszkyval, Opauszky János szerencsésen megküzdött és nem egy jeleretével megnevetette a közönséget. Az érdes, heves, faéagatlan, de jólelkű Ra-

atalszky kitűnő kezében volt Golián Soma nál, a kivel vetélkedett sikerben a Gomojótó szerepét játszotta Pethő Károly ezek ketten nyílt jelenetben is valóságos tapsviharral fogadtattak. De az est hőse atig-hanem Petneházy Ferencz volt, a ki az öreg Boldizsár szolja szerepében öltözékével, mint kitűnő játékaival, a humor egész tárházát mutatta be. Marecky Henrikben a közönség alig tudta felismerni Golián Istvánt, s egyáltalán szép játékában nem látszott a faradság legesekeiyebb jele — a mi pedig nem lett volna csoda oly farasztó játék után, minőt az első darabban is kifejtett —, sem maskjában nem volt felismerhető. Galle Andor August szerepét híven játszotta. Végül nem hagyhatjuk említés nélkül a kiváló gondot, a mit a játszóknak az összhangozó, az össziátékra fordítottak, továbbá azt hogy a szinpad ritka izléssel volt feldiszitve hangosan dicsérve a rendező hölgyek izlését és lankadatlan buzgalmát. Valóban mindnyájan nagy halára kötelezték a közönséget és az előadások folytatásához a a legjobb sikert kívánjuk. Ugy vagyunk értesülve, hogy a második előadás mához egy hétre lesz.

— **A műkedvelő előadások másodikika,** mint értesülünk, mához egy hétre jön 5-ikén lesz, és pedig a rendező nőgyelet pénztára javára. Előadásra a „Harom kalap“ című vigjáték van kitűzve. A harmadik előadás, mely ezt nem soká követi, a gymn. tanári nyugdíjalap javára fog rendeztetni.

— **Felhívás rárszvényaláírásra.** A b.-csabai lövonatu-vasut létesítése céljából Csabán részvénytársaságot alakítanak 1000 drb. 50 frintos részvényvel. — A részvényekből az alapítók 625 részvényt megtartván a hiányzó 375 részvény elhelyezése végett az aláírasokat megnyitották. — Felhívjuk ezen jövedelmezőnek ígérkező vállalatra a közönség figyelmét azzal, hogy a kik részvényeket jegyezni akarnak, ajánlatukat posta útján küldjék be a csabai takarékpénztárhoz. A jegyzés alkalmával 11 frt küldendő be, melyből 1 frt alapítási költségre esik. A hátralévő 40 frt az építés megkezdése előtt a hírlapi hirdetés közzétételétől számított 8 nap alatt fizetendő. Jegyzések f. évi június 5-ig elfogadottnak és tulajgyezés esetén a jegyzés arányában fognak megosztatni.

— **A békésmegyei f. évi tavaszi rendes közgyűlés** az első hétről csakugyan át ment a következő hétre, a mennyiben f. hó 22-én délelőtt 10 órakor volt az utolsó hitelesítési közgyűlés, mely hosszan tartó megyei közgyűlés alatt folytonosan a megye főispánja elnökült.

— **Népkerti mulatságok.** A megyei hírlapok hasábjain már oly sokszor megénekelt és leénekelt, b.-gyulai népkertben a nyári mulatságok kezdetét vették, vasárnap délután este 7 óráig 5 beléptidj mellett a köznép számára, szombat esteli órákban pedig az intelligencia részére (a hirdetmény így szól) térzenék esetleg táncrendezések tartásával, mely kezdetét vett népkerti mulatságok, a színészek itt időzése alatti szünetelése azonban szinte elhatároltatott.

— **Halálozás.** Nagy halottja van a b.-gyulai hely. kityvall, egyház híveinek, nagytiszteletű Papp Mihály b.-gyulai ref. lelkész, békés-bánati egyházi tanácsbíró f. hó 26-án reggeli 2 órakor rövid szenvedés után életének 54-ik, lelkészségének 26-ik évében meghalt. Templomban is tartandó gyász-szertartással egybekötött temetése f. hó 28-án d. e. 9 óra lett kitűzve, melynek miként lefolyásáról csak is lapunk jövő számában emlékeztetünk meg. A megboldogult nagy családot hagyott hátra, kik a pótolhatlan vesztéségtől legjobban érzik igazi mély gyászukban, de érzi nemkülönben a vesztéséget maga a gyulai ref. egyház s a gyulai társadalmi kör, melyben minden felé a közszeretet és közbecsülés környezte, úgy is mint lelkész, úgy is mint tanács bíró, mint megyebizottsági tagot, mint városi képviselőt, mint jó barátot, mint jó ösmerőt. Legyen emléke áldott!

— **Színészet.** Színészek érkeztek B.-Gyulára, a múlt évről itt jó hírnevet hagyott Ditrői Mór mint művezető szintársulata, a mely a Korona vendéglő udvarán épült nyári szinkörben tartandja előadásait. Tagjai a szintársulatiak: Ditrőiné E. Mari, Réthy Laura, Arday Ida, Hatvaniné Cs. Amália, Veressné Molnár Erzi, Széni Arabella, Czernin Mariska, Molnárné Ercei Etel, Beczkoyné Fanni, Bogárdiné Paula, Nagy Vilma, Nagy Vince rendező, Molnár Antal, Fenyvesi Emil, Bihari Béla, Veress Sándor, Nógrádi János, Pusztai Béla, Szilágyi Vilmos, Hatvani Károly, Horváth Ferencz, Kovács Menyhért Pántori János, 6 kardalosnő, 6 kardalos és 6 tagból álló zenekar Haber Miksa vezénylete alatt. Első előadás „Széchy Mária“ esütörtökön, 26-án; ezt követi „Czigány báró“. Ugy a tagok névsora, mint a hirdetményben ígért válogatott legujabb darabok kellő biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy a Ditrői-féle szintársulat, a vidékiek közül egyike a legjobb a legerősebbnek, mely méltán megérdemli a közönség pártolását. Gyulán pedig szép számmal vannak a szinművészet pártolói.

— **Tűzvész.** B.-Gyulán mondhatni szokatlanul erős szélviharban f. hó 21-én d. u. fél 2 órakor a harangok vész kongatása lármázta fel a lakosságot, a mely méltán nagy félelemmel gondolt, ily időben egy tűzvész pusztítására. — Szigeti Sándor b.-gyulai polgár újárós részen levő 1536 számú lakása lett — a gondatlanság szülte

türelm áldozata, mely tűzvész a korán érkezett tűzoltói segély, de különös a házat körül övedző élő fak lombjai, csakhamar annyira localisálta, hogy az tovább nem harapodhatott.

— **Halált okozó lefordulás.** Békésről a gyulai vásárra indult Hegyesi Sándor fuvaros két kereskedővel; kocsija meg volt rakva nyers Lőrrel. — Korom sötétség volt, midőn szombaton fél tíz óra tájban elérték a veszei utat, hol egy kanyarodás vezet fel a gyulai országútra. Az irtózatossötétségben sem a kocsi, sem a lovak észre nem vették a fordulót, hanem csak egyenes irányban haladtak s neki mentek a mély árokknak. A kocsi lefordult és a sok nyersbőr eltemette a fuvarost, kit másnap halva találtak. Az egyik kereskedő súlyosabb a másik könnyebb sérülést szenvedett. A szerencsétlenül járt Hegyesi Sándort hétfőn délután temették el nagy részvét mellett. Özvegyet hagyott maga után.

— **Mogorva Orbán,** ez a félelmes szent, május 25-ének örökös ura, az idén nem csekély aggodást okozott a gazdáknak, a mennyiben jövetelét megelőző estén csipős hidegre fordult az idő; hanem azután látva a gyönyörű vetéseket — s talán a nagyban áradó vizeket is — gondolta, hogy kár lenne gyakorolni vést hoz erejét, s egy kis dér hatrahagyásával eltűnt. Talán kegyetlenségnek tartotta a többi elemi csapásokhoz társul szegődni, s bizony nagyon helyesen cselekedett.

— **Ki lett a vállalkozó?** A szarvasi ev. templom tornyának megújítási munkálatait, a máj. 22-iki ajánlat bontás értelmében Popjak György építő mester nyerte el, 5301 ft 10 kr vállalati díj mellett. Az építést Rohoska Pál jutalmazott terve szerint pünkösöd után azonnal köteles megkezdeni. Bántapenzül s biztosítékul a vállalkozó 780 frtot tett le a munkaadó egyháznál. A torony fedele ez uttal is vörös rézből fog készülni. E munkálattal együtt az egész templomnak tatarozása is a vállalkozót illeti.

— **A szarvasi népiskolai vizsgák** jövő kedden veszik kezdetüket a helybeli ev. egyháznál, nt. Schultz Ede gyomai lelkész, mint körlelkésznek elnöke mellett. Első napon délelőtt és délután az V-VI-ik osztályú finövendékek, másnap ugyanezen osztályú leányövendékek vizsgálatnak meg s ugy a többi osztályok, valamint a két magyar iskola növendékei, egész jun. 7-éig. A vizsgák a templomban tartatnak; naponként reggel 8 órai s délután 2 órai harangzóssal jeleztetvén. A tanyai iskolákban a vizsgálatok a múlt hét folyamán ejtettek meg s igen kielégítő sikerrel, habár ezek közül a járvány miatt némelyek hosszabb ideig bezárattak volt.

— **Gyomán Hoitsy Pál** orsz. képviselő f. hó 22-én tartotta beszámoló beszédét egyttal a programbeszédét is. A vasutnál nagy tömeg várta és zenezóval kísérte a városba. Beszédében élesen nyilatkozott szabadelvű párti ellenjeltjéről, Légrady Károlyról.

— **Oroszházán a szabadelvű párt** Szemere Attilát, Szemere Bertalan a forradalmi miniszternek fiát kiállította ki jelöltnek.

— **A Sebes-Körös** a múlt vasárnap estefelől átszakította a gátakat az irászi pusztán. Iszonyú rémület fogta el a pusztai lakosságot és a közeli Vésztő polgárait. A vetések a legszebben állottak, néhány perc alatt hullámok borítottak el mindent. Viz alatt áll egész Iráz, a vésztői határ és a kóti pusztá. Ez utóbbit veték meg örök áron a vésztőiek Tisza Kálmántól. A vizet csak a vésztői körgáttal lehetett felfogni, különben elöntötte volna az egész Vésztőt. Több mint 10,000 hold áll viz alatt.

— **Gyomáról az „E-s”-nek** f. hó 24-ről sürgönyöztek, hogy az árvíz egész a város alá érkezett, s aznap kiesapott a város alatt levő kaszálókra és rétekre. A ménest ugy kellett átuszítani a Körösön, a gyulyabeli marhat csak hajókkal mentették meg.

— **Lovarda.** Igen ügyes és figyelemre méltó mutatóanyagokkal mulattatta Vinkler J. lovarda tulajdonos a békési közönséget pár estén, az Untervéger-féle nyári helyiségben. A magasabb lóidomításnak igen szép példáit szemlélhették pár mutatóanyagban; míg a társulat egyik nő-tagja gyönyörűen bemutatott magyar soló-tánczczal adott tanúbizonyságot rendkívüli ügyességéről; voltak még más ügyes productiók eröművészek, bohoczok és pár — a késsel bálmulatraméltó ügyesség- s gyorsasággal bántitudó — u. n. hüvész által előadva. Az a kevés közönség, mely a pár estén ott megjelent: valóban élvezett és mulatott az előadáson. Arassanak más helyen több anyagi sikert, mint Békésen!

— **Programbeszéd.** A szarvasi nem régiben megalakult antiszemita párt képviselő jelöltje, Ónodi Géza, vasárnap délután, május 22-én tartotta meg program beszédét nagyszámu hallgatók jelenlétében a piac téren. Este a párt tanyáján a „Farkas” vendéglőben bankett rendeztetett, hol a jelölt mondott felkőszöntőt a földmivészekre és iparosokra.

— **Pártgyűlés Békésen.** E hó 22-én délután 4 órakor a békési 48-as s függetlenségi párt népes pártgyűlést tartott újra szervezkedési s tisztújítási szempontból a díszes bérház emeleti nagytermében: hol mintegy 500 választó polgár jelent meg. A párt elnöke: Nt. Szegedi Károly ev. ref. lelkész megnyitó beszédében felhívta az összegyűlt polgárság figyelmét az országsszerte megindult választási mozgalmakra s midőn a szükséges előintézkedések megtételére kéri fel a közgyűlést, bejelenteli egyszersmind ugy a saját, mint tisztársai nevében a tisztikar (elnök, alelnök, jegyző s titkár) lemondását, kérévén a közgyűlést, hogy az új tisztikart azonnal válassza meg. Az összegyűlt polgárság a volt elnököt, alelnököt és jegyző-titkárát újból felkérte e tisztség további viselésére, mire Nt. Szegedi Károly és Dapsy Géza megköszönve a bizalmat: az elnöki és jegyző-titkári teendők további végzését készséggel elvállalják; ellenben Konkoly Jenő ügyvéd alelnök, a bizalmat szintén megköszönve, rendkívüli elfoglaltságai miatt az alelnökséget semmi szín alatt sem viselhetvén tovább, kéri a közgyűlést lemondásának elfogadására. Balogh Imre polgár azonban tekintettel a bekövetkezendő mozgalmakra, tekintettel továbbá arra, hogy az alelnök eddig is a legnagyobb melegegédésre végezte ebbeli hivatali teendőjét: kéri az alelnököt, hogy a választás végbementé utáni közgyűlésig alelnöki tisztét tartsa meg; mely indítványt a közgyűlés is elfogadva: Konkoly engedve a szíves kérelemnek, a nevezett időig teendőit tovább folytatni késznek nyilatkozott. Ezek után elnök a gyűlést a végrehajtó bizottság (tizedenként 3-3, összesen: 15) megválasztására szolítja fel; e pontnál Balogh Imre polgár másodszeri felszólalásában indítványozza, miszerint a végrehajtó bizottság megválasztásában tartassék fenn a régebbi gyakorlat, mely szerint a v. bizottságot a tizedbeli olvasókörök — ahol egy tizedben 1-nél több van: azok egyttesen — legjobb belátásuk szerint — s tizedenként 5-5 az öt tized egyttesen tehát 25 tagot — válasszak meg. Ez indítvány az elnök s a gyűlés tetszésével találkozván: az indítvány elfogadottnak s a tizedbeli olvasókörök ily értelemben kéretnek fel. Elnök előterjesztése folytán ugyancsak az olvasókörök kéretnek fel a szükséges költségek aláírási ivenk szerinti előállítására annak megjegyzésével, miszerint a központi bizottság is késznek nyilatkozott egy iven való gyűjtésre. Végül a képviselőjelölt kérdése kerülvén szóba, elnök szép szavakban méltatván a jelenlegi képviselő Irányi Danielt érdemeit, mint aki az egész ország, sőt ő felsége: a király és az ellenérzékeny párt vezérek osztatlan becsülését bírja; tekintve továbbá, hogy a várost már 15 éven keresztül képviseli az országgyűlésen páratlan becsületességgel, fáradhatlan kitartással s perczig sem lankadó buzgalommal: azt hiszi, ily egyén mellett másnak jelöltsége szóba se jöhet; s épen azért ő a maga részéről a következő öt éves képviselőségre Irányi Danielt ajánlja jelöltül. Az elnök lelkes szavai után szünni nem akaró „éljenek” tolmácsolák a választó polgárság egyetértését; a lelkes éljenek lecsillapodása után elnök indítványozza, miszerint a jelöltség azonnal távirati uton juttassék Irányi Danielt tudomására azon kérelemmel, — mely Balogh Imre indítványa után határozatba ment — hogy a képviselő beszámoló s egyszersmind program beszédének megtartására a reánk következő Pünkösdi ünnepek másodnapjára, vagy ha ez nem volna lehetséges, valamely vasárnapra választói közé leutazni kegyeskedjék. A távirat ily értelemben feladatván, a gyűlés az elnök elterjesztésével oszlott szét.

— **Magyar konfirmandusok,** vizsgálata a mai ünnep délelőttjén lesz megtartva. Lányi Gusztáv magyar lelkész által, s ekkor fog számukra az ur vacsorája első alkalommal kiszolgálatni.

— **Jegyzői vizsga.** Kuczay Zoltán — Kuczay János ügyvéd fia, máj. 21-én délután, a jegyzői szigorlatot Békés-Gyulán szép eredménnyel letette. Gratulálunk!

— **Czégjegyzés.** Herczeg László szarvasi vas- és fűszer kereskedőnek, — ki a Sinkovits házban nyitotta meg üzletét — egyéni cége a b.-gyulai kir. törvényszéknél bejegyeztetett.

— **Színészet.** Pestí-Ihsz Lajos jeles és tehetséges tagokból álló színtársulata e hó 25-én érkezett Békésre s az ottani bérház emeleten levő dísztermében hibetóleg Pünkösöd első napján, azaz ma kezdi meg előadásait. Ottani rendes tudósítónk lapunkban is meg fog az előadásokról emlékezni; s előre is reméljük, hogy a jeles társulatról csak jókat fog írni nekünk. Üdvözöljük a társulatot s kívánunk neki méltó anyagi sikereket!

— **Halálozás.** Dimén Zsigmond szarvasi postatisztnak neje, **A n d r á d Z s u z s a n n** a máj. 26-án 32 éves korában elhalálozott. A fiatalon elhunyt nőt két leánykáján s férjén kívül, édes anyja is gyászolja. Egyik leánykáját — mint lapunkban jeleztük volt — csak a napokban temették el. Nyujtson enyhét a sir az elköltözöttnek övét pedig vigasztalja az ég!

— **Beszámoló.** Haviár Dani szarvas városának orsz. gyűl. képviselője holnap délelőtt az istentisztelet után fogja megtartani beszámolóját a város háza udvarán.

— **Halálozás.** Torók János 62 éves b.-gyulai közbecsülésben állott előbbkelő csizmadia iparos meghalt, temetése f. hó 23-án délután 4 órakor volt, a midőn is Gündöcs Benedek apát s lelkész teljes segédlettel végezte a gyászszertartást; a hosszas és kínos szenvedés után megboldogult nagy számu család tagjai: felesége, gyermekei, unokái s testvérei és a többi, s különösen iparos társaiból alakult nagy közönség kísérte ki e földi utolsó útjára. Béke hamvai felett!

— **Meghívó.** A szarvasi iparos ifjuság általa „Bárány” vendéglő nagytermében 1887. május 30-án azaz Pünkösöd másod napján táncszüvegrendez. melyre t. urat és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépjí-díj: tetszés szerint. Kezdeté 8 órakor.

Gazdaság, ipar és kereskedelem.

(A kávé árak óriási módon emelkednek). Már egy fél év óta tart ugyan az emelkedés, de még most is egyre tart. Tavaly május hóban Triesztben a Santos-kávét 46-50-58 frittal jegyezték, a múlt héten pedig 110-113 fritt volt a jegyzés, tehát az ár megkétszereződött. Ugyanaz a tünemény mutatkozik Rio-kávénál mely 40-50 frittól 98,50-112-re emelkedett. Képzeltető, hogy a magas árak folytán attól félnek, hogy a kávévám nagy mérvben lesz érezhető. A 40 arany forintnyi kávévám visszahatása pörköletlen kávéra nagyon enyhített az árcsökkenés folytán s a fogyasztás csökkenése se volt észlelhető. De most már a kávé megdrágulása folytán a vám óriási teherré nővi ki magát, melyet mindenfelé nagyban fog érezni a fogyasztó közönség.

Meteorologiai észleletek.

Csapadék. Hőmérséklet.

Máj.	Csabán	Szarvason	Csabán	Szarvason
20			15 03	15 3
21	1 20	0 0 9	16 26	19 1
22	2 15	0 0 45	11 43	12 6
23	4 65	0 6 7	11 66	11 3
24	3 65	0	13 46	14 3
25			15 20	17 6
26	4 25	0 34 0	16 30	16 5

Felölös szerkesztő: Dr. Zsilinszky Endre

937/887 tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Biener B. és Laszki végrehajthatónak ör. Timár István végrehajthatást szenvedő elleni 83 frt 51 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a b.-gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbíróság) területén lévő Endrőd községben fekvő, az endrődi 633. sz. tjkvben foglalt felerészben Timár J. István végrehajthatást szenvedő, másik felerészben pedig Timár Mihály, Pál, János, György, István és Anna nevén álló A. f. 1. rsz. a. (182-183) hrsz. 218 □ öl beltelkes házra, — miután annak kikiáltási ára 500 frtot meg nem haladja az 1881. LX. t. cz. 156. §-a alapján a C. 1. rsz. a. Timár J. István javára bekebelezett szolgalmjognak értetlen hagyásával 400 frtban továbbá f. 2. rsz. a. (4821-4851/b-433) hrsz. 1^{208/1600} hold legelőföldből Timár J. Istvánt illető fele részére 180 frt, s így összesen az árverést 580 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi június hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Endrődön a község házánál megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 58 forint készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszterrendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Szarvason, 1887. ápril hó 12-én.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Kontur József,
kir. járásbíró.

Hirdetmény.

Tanonczul felvétetik. jó házból való ügyes fiu. **Komlószy János,** fűszer-norinbergi és rövidáru üzletében Szarvason.

BUDAPEST, KOTZÓ PÁL üllői ut 18. sz.

Tessék megtekinteni gépraktáromat!!

nem csalo külsejü fényezett „kiállitási gépek“ hanem eladásra szánt gépek vannak felállitva.

!! Különös figyelemre méltók!!

R. GARRETT & SON
R. GARRETT & SON
Compound gőzmozgonyait kitünő gőzmozgonyait
 könnyen hozzáférhető, kiváló szilárd tartányok nélkül hajlított fedő tüzszerényvel.

40% tüzelőanyag takarítással!

Leszállított árak.

1-6

Tessék megtekinteni gépraktáromat!!

hol a gyakorlatban legjobbnak elismert gépek kiválaszthatók, megvehetők és azonnal átvehetők.

!! Különös figyelemre méltók!!

R. GARRETT & SON
világhírű cseplői,
 szab. 4-szer fordítható acél dobsínekkel. Többet és jobban dolgozni egy gyártmány sem képes.

JÁRGÁNYCSEPLŐK
 tisztító szerkezett és a nélküli kapcsolatban Kotzó-féle szabad.

harangjárgányokkal stb. stb.

Kedvező fizetési feltételek.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem Sorsjegy **1 ft** **11 sorsjegy 10 ft** csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt

10.000 ft, 5000 ft 20% levon. 4875 pénz-nyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók
 A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában:
 Budapesten, váci-utca 6. sz. és Szikes Antal papirkereskedésében Szarvason. 3-5

SCHLICK-féle VASÖNTŐDE ÉS GÉPGYÁR-
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN,

Központi iroda: VI. Váci-körút 57. — Gazdasági géosztály: Külső váci-út 1696-1699

SCHLICK-féle szabadalmazott „TRIUMPH“ sorvetőgépek.
 Legnagyobb kitüntetés a vetőgépre:
 arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

SCHLICK féle szab. egyes-, rayol-, kettős és hármas ekék.
 2 első díj aranyérem és még három egyéb kitüntetés.
 SCHLICK- és Vidats-féle ered. egyes ekék kapáló, túllógató és porhányító ekék stb.

Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Gőzcseplő, járgány-cseplők, gabonarosták, őrlőmalmok, takarmány-készítő és egyéb gazdasági gépek.
 Előnyös fizetési feltétel. 4-8

„Zacherlin“

a legkitünőbb szer minden rovar ellen!

Ez az új, kitünő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a férgeket a lakásokból, konyhából és szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláirással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegekben kapható. A mit pusztán papircsacskóban mérnek ki, az sohasem igai „Zacherl-Specialitás“!

ZACHERL J., Bécs, I. Goldschmidgasse Nr. 2.

Szarvason: Réthy Sándor, Medveczky József Kun-Szt.-Márton: Vagó és Társa, Némety testvérek Mező-Berény: Schreiber Izidor, Piltz Márton. Szentes: Dobnay Sándor. Túrkeve: Fiedermann György uraknál.
A vidéken „valódi Zacherlin“ ott kapható, hol „Zacherlin falragaszok“ láthatók. 4-10

rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Ocsón végrehajtást szenny. tüzlehelységben leendő eszközökre 1887. jun. 8-ik napjának szükség esetén az ünnepnapokat kivéve a község határidőitől kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőknek becsáron alul is eladatul fognak.
 Kelt Szarvason, 1887. máj. 23-ikán.
TERRAY LÁSZLÓ, k. r. bírósági végrehajtó.

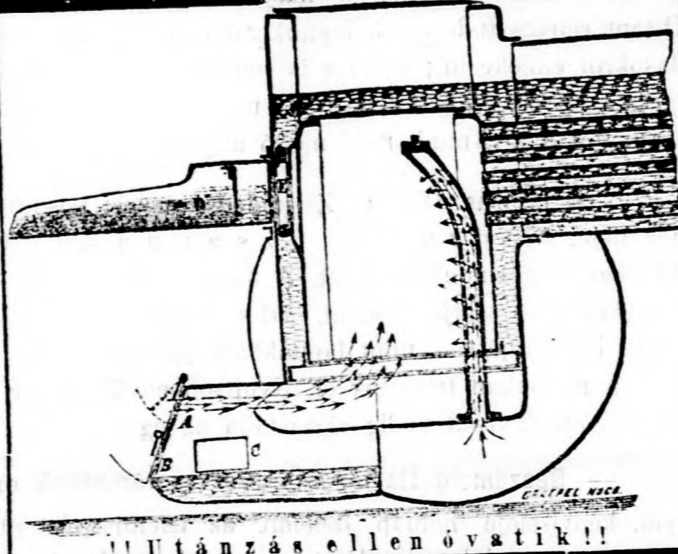
212. sz. 1887. végh. **Arverési hirdetmény.**
 Alóírott kikiáltott végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy a szarvasi kir. bíróság 879/87. számú végzése által Faldi Ignác végrehajtónak Pogez-ignác végrehajtást szándékozik ellen 1900 ft tőke, ennek 8% kamatai 74 ft 90 kr. eddig megállapított költségekre erejéig elrendelt kiál. végrehajtást alkalmával bíróság lefoglalt és 1887 ft 73 krra becsült rőfös- és fűszer árúcsikkok, butorok és egyébből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.
 Mely árverésnek a 1039/87. sz. kiküld.

Graepel Hugó gépgyáros

legújabb szab. szalmatüzelő készüléke szab. víz-medenczével, melynél az etetés a rendes tüzelő ajtón keresztül történik s pernyegődröt ázni nem szükséges, teljesen felszerelve s a saját munkáson által beillesztve és kipróbálva,

— ára osztr. ért. 150 forint —

mely összeg csakis a sikeres munkapróba után

!! Utánzás ellen óvatik!!

1-6

fizetendő. E készülék használata semmi tűzveszéllyel nem jár s bármily gyártmányú gőzmozgonyra alkalmazható. A tüzeléshez a kicsépell szalmának 7 százaléka szükséges.

Graepel Hugó, gépgyáros.
Marshall Sons & Co. Lmtl. vezérigynöksége.
 Budapesten, VI. Podmaniczky utca 18.